

"הישגים, פתיחות וחיסכון בחינוך"

מייק פרשקר, מייסד ומנכ"ל מכון מרחבים

עם כניסתו של שר החינוך החדש לתפקידו, הדגיש השר בצדק את החשיבות המרכזית של כישורי המורה בהישגי התלמידים, ובהחלט, לא ניתן להגזים בחשיבות הדבר.

לאחרונה פרסם פרופ' אריק הנושק, כלכלן חינוכי מאוניברסיטת סטנפורד שבארה"ב, ממצאי מחקר המדגישים נושא זה באופן מובהק. פרופ' הנושק מצא שתלמידים בכיתה של מורה שהוגדר – בסוף המחקר - כ"רע מאד" לימד בממוצע כמחצית החומר הנדרש בשנת הלימוד. באותה עת, תלמידים בכיתה של המורה שהוגדר לאחר מעקב כ"טוב מאד" למדו בשנת לימוד אחת חומר של שנה וחצי!

במדינת ישראל, בזמן שאנחנו שומעים על מחסור במורים "טובים מאד", ומורים בכלל, ישנה קבוצה אחת גדולה במיוחד של מורים ומורות בלתי מועסקים/ות אשר על פי הניסיון המצטבר עד כה עשויים לתרום במיוחד למחסור במורים "טובים מאד" ובאותה העת להתמודד עם אחד השטעים העמוקים בחברה הישראלית.

על פי נתונים שהוגשו לוועדת החינוך של הכנסת, ישנם בין 8,000-10,000 מורים ערבים, אזרחי המדינה, מובטלים כעת. מורים אלו הוכשרו במהלך ארבע שנות לימוד ורבים מהם, עפ"י סקרים, מעוניינים להשתלב בבתי ספר יהודים. ביניהם רבים אשר הוכשרו ללמד ערבית, אנגלית, מתמטיקה ומדעים, מקצועות בהם יש מחסור הולך וגדל של מורים יהודים.

לא יתכן מצב שבו במערכת "חסרים" מורים מצד אחד ומצד שני 8,000-10,000 מורים ערבים ישראלים, שחלקם "טובים מאד", יושבים בבית בחוסר מעש רק בגלל היותם ערבים.

ניתן על ידי שילובם השיטתי של מורים ערבים בבתי ספר יהודים לשפר הישגי תלמידים, לשפר יחסים בין אזרחי המדינה יהודים וערבים - וכל זה עם חיסכון למשלם המיסים כאשר אזרחים מובטלים מצטרפים לשוק העבודה.

בשנים האחרונות נעשים מאמצים יסודיים, בהובלת משרד החינוך, לשלב מורים ערבים בעשרות בתי ספר יהודים כאשר רמתם המקצועית הגבוהה משתווה לרצונם המקצועי והאישי לעבוד במקצוע אותו בחרו ולתרום לשיפור הקשר בין אזרחי המדינה היהודים והערבים.

לשמחתי, מעבר לנכונות הגבוהה של מורים ערביים בלתי מועסקים להשתלב בבתי ספר יהודיים וההצלחה המרשימה במקומות בהם השתלבו מורים, ("כל בית הספר התאהבו בראנה וסמירה!") אמרה לי מנהלת באזור השרון רק לפני יממה) ממצאי סקר אשר התבצע לאחרונה מצביעים על כך שרוב ההורים היהודים כבר פתוחים לרעיון זה.

בזמן ששילובם של מורים ערבים בבתי ספר יהודיים מהווה הזדמנות גדולה במיוחד למערכת החינוך, עקב מספרם הגדול ותרומת הדבר ליחסים יהודים-ערבים הכל כך רגישים במדינת ישראל, נכון וצודק להרחיב עוד יותר את המגמה: שילוב מוצלח של מורים איכותיים מרקעים "אחרים" ותת-מיוצגים (עולים מאתיופיה, חילוניים בבתי ספר דתיים, אנשים עם מוגבלויות

גופניות, וכו') בזרמי החינוך השונים, טומן בחובו פוטנציאל של שינוי קהילות בית-ספריות שלמות. הוא מציע אפשרות של שינוי עמדות וחיזוק הערכה עצמית של קבוצות חלשות יותר בקרב התלמידים – וכל זה לצד שיפור הישגים.

כהורה ואזרח אני אשמח לשיבוץ המורה הכי טוב שישנו לילדיי, במיוחד כאשר זה יתרום לפתיחות לאזרחים מקבוצות שונות בחברה. כמו כן, כמשלם מיסים אשמח לניהול יעיל יותר של הקופה הציבורית.